

Metode og definitioner i arbejdsløshedsstatistikken

Beskrivelsen af metode og definitioner i arbejdsløshedsstatistikken er endnu en gang blevet ajourført. Der er tale om to betydelige ændringer:

Fra januar 2001 benyttes der en mere detaljeret aldersinddeling, nemlig 16-24 år, 25-29 år, 30-39 år, 40-49 år og 50-66 år. Denne aldersinddeling benyttes både ved de faktiske og ved de sæsonkorrigerede ledighedstal. Ved valget af den nye gruppering er der taget hensyn til gruppernes relative størrelser og til homogeniteten inden for de enkelte grupper.

Fra januar 2001 benyttes januar 1996 (mod hidtil januar 1988), som startmåned når der sæsonkorrigeres. Begrundelsen for denne ændring er det ændrede sæsonmønster fra 1996 som følge af Arbejdsmarkedsreformen i 1994 og skærpelserne af denne i 1996. Grundige analyser har vist, at denne ændring kun medfører minimale ændringer i niveauet for de sæsonkorrigerede ledighedstal.

1. Registrering af ledigheden

Ledighedsbegrebet

Statistikken belyser den ledighed, der er registreret i det offentlige arbejdsformidlingssystem. Opgørelsen omfatter arbejdsløshedsforsikrede dagpengemodtagere samt ledige, der modtager kontanthjælp, herunder såvel ikke-forsikrede personer som forsikrede ledige, der modtager kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik¹.

Aldersafgrænsningen i statistikken er 16-66 år, og statistikken omfatter *ikke* de ikke-forsikrede ledige, der ikke modtager kontanthjælp, personer på efterløn eller overgangsydelse samt personer, der er aktiveret mere end 18,5 timer pr. uge.

Tilvejebringelse af oplysningerne

Arbejdsløshedsstatistikken udarbejdes af Danmarks Statistik på basis af månedlige udtræk fra Arbejdsmarkedsstyrelsens Centrale Register for Arbejdsmarkedsstatistik (CRAM). Indberetningen af dagpengemodtagere til registret påhviler arbejdsløshedskasserne, mens indberetningen af ledige kontanthjælpsmodtagere påhviler Arbejdsformidlingen, jf. Arbejdsmarkedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 178 af 23. marts 1998, §9, stk. 2. Arbejdsformidlingen kan dog skriftligt aftale med en kommune, at kommunen overtager ansvaret for indberetningen af ledige kontanthjælpsmodtagere til CRAM. Desuden indeholder CRAM personoplysninger fra Det Centrale Personregister om bl.a. bopælskommune og statsborgerskab.

Tidsreferencen er dagpengemåned

Arbejdsløshedsstatistikken udarbejdes månedligt, kvartalsvist og årligt på baggrund af CRAM. Den månedlige opdatering af registret er forskudt i forhold til kalendermåned. Opdateringen følger således dagpengemåned, der normalt slutter den næstsidste søndag i kalendermåned og begynder tilsvarende tidligere. Dagpengeperioden er fastlagt under hensyn til, at dagpengeudbetalingerne skal kunne ske til den 1. i kalendermåned. Afvigelser i dette mønster kan dog forekomme afhængigt af beliggenheden af søgnehellidage.

¹ Forsikrede personer kan i visse tilfælde modtage kontanthjælp, hvis de endnu ikke har opnået dagpengereetten, eller har mistet retten til dagpenge, fx som følge af kontingentrestance eller svig mod a-kassen.

Da dagpengeoplysningerne, for ca. 1 pct. af de ledige dagpengemodtageres vedkommende, indkommer for sent til at indgå i den aktuelle månedsopgørelse, er kvartals- og årsstatistikkerne for samme periode altid mere fuldstændige, som følge af de senere udtræk fra CRAM.

Stamoplysningerne i CRAM, fx alder og forsikringsforhold, refererer altid til den sidste dag i dagpengeperioden, mens ledighedsoplysningerne refererer til periodens enkelte kalenderuger, hvoraf der kan være 4 eller 5 i en dagpengemåned.

Opdateringen af registret sker normalt 4-5 uger efter udløbet af dagpengemåned, afhængigt af om den sidste uge på dagpengekortet er en lige eller ulige uge. I de tilfælde, hvor der går 5 uger, skyldes det, at nogle a-kasser benytter dagpengekort, der kun omfatter 2 uger, hvoraf den sidste uge er en ulige uge. Hvis dagpengemåned ender med en lige uge vil indberetningerne af dagpengekortoplysningerne for denne uge indkomme en uge senere end ellers.

2. Opgørelsesmetoden

Ledigheden opgøres på baggrund af ugeoplysninger

For dagpengemodtagere opgøres antallet af ledige timer i ugen på basis af oplysninger fra dagpengekortene. I den samlede opgørelse af de enkelte dagpengemodtageres ledige timer i ugen medregnes både timer, for hvilke der faktisk udbetales dagpenge og timer, for hvilke der ikke udbetales dagpenge. Det sidste omfatter fx arbejdsgiverbetalte dage i starten af en ledighedsperiode, ledige timer for hvilke, der modregnes med tidligere overarbejde i dagpengeberegningen, timer, der i antal ikke opfylder mindstemålet for ledige timer i en uge, mv. De registrerede ledige timer, der ikke udbetales dagpenge for, svarer til ca. 3 pct. af de betalte timer.

For ledige *kontanthjælpsmodtagere*, herunder ikke-forsikrede personer samt forsikrede uden dagpengeret, opgøres spørgsmålet om ledighed (jf. de 3 ILO-krav, der omtales i afsnit 6) en enkelt gang om ugen. Hvis personen skønnes ledig på opgørelsestidspunktet antages det, at han har været ledig hele ugen, hvis ikke, antages det i stedet, at han slet ikke har været ledig i løbet af ugen.

3. Begreber i ledighedsstatistikken

Ledighedsgraden

Personernes ledighedsgrader angiver, hvor stor en del af perioden de har været ledige. Ledighedsgraden beregnes altid som forholdet mellem antallet af ledige timer og antallet af forsikrede (mulige) arbejdstimer. En persons ledighedsgrad ligger således mellem 0 og 1, og beregnes på samme måde uanset om personen er helt-, delvist- eller ikke-forsikret. Da antallet af ledige timer for ikke-forsikrede ledige altid opgøres til 37, vil ledighedsgraden for disse altid være 1, mens den for forsikrede dagpengemodtagere kan ligge mellem 0 og 1.

Ledighedsgraden er således et udtryk for omfanget af den enkelte persons gennemsnitlige ledighed i ugen/måned/kvartalet/året, hvor en fuldtidsledig pr. definition får tildelt ledighedsgraden 1, hvad enten personen er forsikret eller ej. Ledighedsgraden kan altid omregnes til et bestemt antal ledige uger i hhv. måneden/kvartalet/året ved multiplikation med antallet af uger i den pågældende periode.

For måneds-, kvartals- og årsperioder beregnes ledighedsgraden for den enkelte person som et gennemsnit af ledighedsgraderne i samtlige de uger, der indgår i de pågældende perioder, inkl. de perioder, hvor der ikke har været ledighed og ledighedsgraden derfor er 0. Fx vil en person, der sammenlagt har været ledig i præcis én uge have en ledighedsgrad på 1 i den pågældende uge, mens han vil have en ledighedsgrad på 0,25 eller 0,2 for måneden som helhed, alt efter om den tilhørende dagpengemåned har været på 4 eller 5 uger.

<i>Antal personer berørt af ledighed</i>	Antallet af ledighedsberørte er defineret som antallet af personer med en ledighedsgrad større end 0 i referenceperioden. Derfor indgår den samme person én gang, i antallet af ledighedsberørte i en given periode.
<i>Den gennemsnitlige ledighedsgrad</i>	Den gennemsnitlige ledighedsgrad fås ved summation af ledighedsgraderne for de personer, der har været berørt af ledighed i den pågældende periode sat i forhold til antallet af berørte personer i perioden i alt.
<i>Det gennemsnitlige antal ledige</i>	Det gennemsnitlige antal fuldtidsledige i perioden fås ved at multiplicere antallet af ledighedsberørte personer med den gennemsnitlige ledighedsgrad.
<i>Sammenhængen mellem begreberne</i>	Mellem antallet af ledighedsberørte, ledighedsgraden og den gennemsnitlige ledighed består således følgende sammenhæng: $\text{Gensn. antal ledige personer} = \text{Antal ledighedsberørte} * \text{Den gensn. ledighedsgrad}.$
<i>Månedlig konjunkturstatistik kontra kvartalsvis varighedsstatistik</i>	I den mdl. ledighedsstatistik lægges der vægt på det gennemsnitlige antal ledige som indikator for konjunkturudviklingen, mens den kvartalsvise/årliche statistik især lægger vægt på omfanget af personernes ledighed udtrykt ved ledighedsgraderne.
<i>Langtidsledige</i>	Personer med en ledighedsgrad over 0,8 i en årsperiode betegnes som langvarigt ledige eller langtidsledige. Det er vigtigt, at være opmærksom på, at der ikke her nødvendigvis er tale om én lang uafbrudt periode med ledighed, men at ledigheden kan være fordelt på en eller flere perioder. Formålet er, at beskrive antallet af personer, der har været særligt hårdt belastet af ledighed.
<i>Ledighedens varighed</i>	Om ledighedsgraden omregnet til et bestemt antal ledige uger i en nærmere fastlagt referenceperiode, bruges også udtrykket <i>ledighedens varighed</i> .
<i>Arbejdsløshedsprocenter for ...</i>	Der beregnes arbejdsløshedsprocenter for såvel arbejdsløshedsforsikrede ledige sat i forhold til antallet af forsikrede personer i alt, som for registrerede ledige i alt (inkl. ikke-forsikrede ledige) sat i forhold til den samlede arbejdsstyrke.
<i>... forsikrede ledige...</i>	Arbejdsløshedsprocenten for forsikrede beregnes ved at sætte den gennemsnitlige ledighed for periodens forsikrede, i forhold til det samlede antal forsikrede ultimo perioden. Fra og med januar 2000 ændredes beregningen af dette gennemsnitlige antal forsikrede ledige (tælleren), til at omfatte det samlede ledighedsvolumen for personer udtrådt af forsikringen i periodens løb og antallet af personer der stadig er forsikrede ultimo perioden. Beregningsmetoden vil herefter være identisk med den der hidtil er blevet anvendt i databankerne.
<i>...og for samtlige registrerede ledige</i>	Arbejdsløshedsprocenten for registrerede ledige i alt beregnes ved at sætte det gennemsnitlige antal ledige i forhold til arbejdsstyrken, som den er opgjort i den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Den seneste opgørelse vedrører arbejdsstyrken pr. 1. januar 1999, som er offentliggjort i indeværende serie 2000:7. Offentliggørelsen af arbejdsstyrken pr. 1. januar 2000, forventes offentliggjort den 30. marts 2001, hvorefter "den nye" arbejdsstyrke vil blive anvendt til procentberegningerne for årene: 1999, 2000 og 2001.
<i>Opdelinger og grupperinger</i>	Ledighedsstatistikken indeholder fordelinger på køn, alder, oprindelsesland, bopælskommune/amt, forsikringskategori (heltids-/deltids-/ikke-forsikret) og efter hvilke a-kasser de ledige er tilknyttet. Af andre grupperinger i statistikken bør <i>a-kassegrupperingen</i> nævnes, den omfatter i 2001 følgende a-kassegrupper: – <i>Selvstændige</i>: A-kasse for selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), a-kasse for selvstændige (DANA). – <i>Akademikere</i>: Akademikere, Civiløkonomer, Erhvervssproglige, Ingeniører, Magistre. – <i>Funktionærer og tjenestemænd mv.</i>: Børne- og Ungdomspædagoger, Danske Sygeplejersker, Firmafunktionærer, Folkeskolelærere, Funktionærer og Tjenestemænd, Journalister, Socialpædagoger, Stats- og Teleansatte.

- *HK.*
- *Tekniske funktionærer mv.:* Danske Sælgere, Edb-faget og Merkonomer, Forsvaret, Funktionærer og Servicefag, Ledere, Teknikere.
- *Byggefag:* Blik og Rør, El-faget, Malersvende, Træ-Industri-Byg.
- *Metalarbejdere.*
- *Specialarbejdere.*
- *Kvindelige Arbejdere.*
- *Fremstillingsfag:* Nærings- og Nydelsesmiddelarbejdere.
- *Offentligt Ansatte.*
- *Øvrige a-kasser:* Kristelig, Frisører-Artister-Maritim, RestaurationsBranchen, Pædagogmedhjælpere.
- *Ikke-forsikrede.*

A-kassegrupperingen er ikke systematisk, men derimod foretaget efter forskellige kendetegn ved a-kassernes medlemmer med hensyn til arbejdsstilling, uddannelsesniveau og branchetilknytning og under samtidig hensyntagen til kassernes størrelse. A-kassegrupperingen kan ændre sig i løbet af året eksempelvis som følge af at a-kasser, der tidligere har tilhørt hver sin a-kassegruppe bliver slået sammen. Ændringer af denne art oplyses i indeværende serie.

Den gældende a-kassegruppering, og en oversigt over ændringer af a-kasserne fra 1988-2001, kan findes på Danmarks Statistiks Hjemmeside på Internettet. Adressen på Internettet er: <http://www.dst.dk>, hvorefter man vælger: "Vejviser i statistik" - "Elektronisk formidling" - "Supplerende dokumentation til a-kasseændringer".

4. Beregning af det sæsonkorrigerede ledighedstal

Formålet med at sæsonkorrigere de månedlige ledighedstal er, at gøre det muligt at inddrage den månedlige ledighedsudvikling i en meningsfuld konjunkturvurdering ved at fjerne de *forventede* sæsonsvingninger, der ofte kan sløre ledighedens tendens og dermed skjule, om udviklingen vender.

*Sæsonkorrigerede
månedstal for ledigheden*

De månedlige tal for det gennemsnitlige antal ledige offentliggøres, dels som faktiske-, dels som sæsonkorrigerede tal. Danmarks Statistik benytter sæsonmodellen X11 ARIMA (multiplikative version) fra Statistics Canada til sæsonkorrigering af arbejdsløsheden. Fra og med januar 2001 benyttes januar-96 (fremfor januar-88), som startmåned i sæsonkorrektionen. Dette skyldes først og fremmest følgerne (ændringer i sæsonmønstret) af arbejdsmarkedsreformen fra januar 1994 samt de deraf følgende stramninger i januar 1996.

*Forhånds-
korrektioner...*

I forbindelse med sæsonkorrigeringen af månedstallene er det, modsat tilfældet for de faktiske tal, almindeligt at forhåndskorrigere for eksempelvis statistikbrud, antallet af handelsdage i måneden, påskens beliggenhed osv. Det er imidlertid ikke relevant at korrigere for antallet af handelsdage i ledighedsstatistikken, ligesom påsken altid falder i samme dagpengemåned (april). I ledighedsstatistikken vil større forhåndskorrektioner således primært blive anvendt i forbindelse med særlige begivenheder fx strejker, ekstraordinære overenskomstforhandlinger, databrud e.l.

*...herunder
dækningsprocenten*

Forud for sæsonkorrektionen tager Danmarks Statistik altid højde for, at en del af dagpengekortene indkommer efter udløbet af indberetningsperioden. Således beregnes en dækningsprocent, der er defineret som forholdet mellem det gennemsnitlige antal ledige efter de løbende månedlige opgørelser og det gennemsnitlige antal ledige efter årsopgørelsens mere opdaterede oplysninger for samme periode.

De sæsonkorrigerede månedstal for det løbende år opjusteres midlertidigt på baggrund af dækningsprocenten fra det seneste år, indtil dækningsprocenten for det løbende år kan gøres endeligt op, hvorefter den endelige opjustering kan finde sted.

Sæsonmodellen Sæsonkorrektionen er baseret på estimation af en ARIMA-model på en tidsserie bestående af historiske månedstal for ledigheden startende med januar 1996. Da metoden benytter sig af *centrerede glidende gennemsnit*, der både bygger på viden om det historiske sæsonforløb samt skøn på den nære fremtid, anvendes ARIMA-modellen til ekstrapolering af de værdier i tidsseriens ender, som ikke er defineret.

I ARIMA-programmet identificeres eventuelle ekstreme værdier, dvs. værdier med ekstreme standardafvigelse, som erstattes af vægtede værdier, således at de normale observationer vægtes med 1, mens ekstreme værdier vægtes mellem 0 og 1 ved lineær intrapolation. Den første beregning udmunder i foreløbige vægte, hvorefter beregningerne gentages med henblik på yderligere identificering af ekstreme værdier. Beregningerne slutter med endelige vægte til modificering af den originale tidsserie for ekstreme værdier.

Endelig beregnes den sæsonkorrigerede serie som et centreret glidende gennemsnit. Det glidende gennemsnit bruges som skøn på ledighedens *sæsonkomponent*, der både indeholder trenden, som er seriens langsigtede udvikling og cyclen, der beskriver dens mere kortsigtede konjunkturforløb, heraf navnet *trend-cycle-estimat*.

Formålet med sæsonkorrigeringen er at fjerne sæsonkomponenterne fra de faktiske ledighedstal for at få udviklingen i ledigheden renset for *normale sæsonsvingninger*.

Sæsonmønsteret har været stabilt siden 1996, hvor arbejdsmarkedsreformen fra 1994 ændrede sæsonmønsteret. Bl.a. giver de med arbejdsmarkedsreformen indførte aktiverings- og orlovsordninger anledning til en markant stigning i det faktiske månedlige ledighedstal fra juni til juli, hvor der holdes ferie. Dette står i modsætning til mønsteret før 1996, hvor tallene viste fald i ledigheden i denne periode.

Fremover foretages sæsonkorrektionen derfor kun tilbage til og med januar 1996. Der kan dog stadig forekomme korrektioner/revisioner i de sæsonkorrigerede ledighedstal for de seneste måneder (på op til 2000 personer), hver gang de faktiske tal for den aktuelle måned inddrages i sæsonmodellen.

Programmet X11 ARIMA fra Statistics Canada estimeres på flere delserier. Således udarbejdes der sæsonkorrigerede ledighedstal på serier opdelt efter køn, alder (16-24 år, 25-29 år, 30-39 år, 40-49 år og 50-66 år), forsikringsforhold samt regioner (amter, Hovedstadsregionen, Københavns og Frederiksberg Kommuner). De hertil svarende sæsonkorrigerede arbejdsledighedsprocenter, i procent af arbejdsstyrken, beregnes ligeledes.

5. Arbejdsledighedsstatistikens pålidelighed

Opgørelsen af de ledige kontanthjælpsmodtagere

For kontanthjælpsmodtageres vedkommende afgøres spørgsmålet, om de er ledige, kun én gang om ugen. Hvis personen er ledig på det ugentlige opgørelsestidspunkt fastsættes antallet af ledige timer i ugen til 37.

Ugeproblemet

Som beskrevet følger den månedlige ledighedsstatistik (CRAM) ikke den normale kalendermåned, fordi tidsreferencen er dagpengemåned. Det betyder, at både antallet af uger og ugenes fordeling på den enkelte dagpengemåned kan variere på tværs af årene. Danmarks Statistik har undersøgt omfanget og virkningerne af dette såkaldte *ugeproblem* og konkluderet, at den anvendte sæsonmodel ikke vil blive entydigt forbedret gennem forhåndskorrektioner for dette ugeproblem.

Ferieproblemet

Da ledighedsstatistikken er baseret på udbetalinger af arbejdsledighedsdagpenge vil afholdelse af *ferie med supplerende dagpenge* og *afholdelse af ferie fra ledighed* med feriegodtgørelse fra en tidligere ansættelse påvirke ledighedsregistreringen. Dette er

et årligt tilbagevendende mønster, som der således tages højde for i sæsonkorrektionen af månedstallene.

En person vil blive registreret som ledig, hvis vedkommende får udbetalt feriedagpenge, og omvendt vil en person blive betragtet som ikke-ledig, hvis der i en periode ikke udbetales dagpenge, men i stedet opsparede feriepenge fra en tidligere ansættelse. Personer, der får udbetalt feriedagepenge er typisk beskæftigede, der ikke har været ansat længe nok til at have optjent feriepenge i tilstrækkeligt omfang. Det være sig nyuddannede eller personer, der forudgående har haft barselsorlov. Dette påvirker de faktiske tal for kortidsledigheden i opadgående retning specielt i de perioder, hvor der typisk afholdes ferie.

Flere definitioner af begrebet langtidsledige

Personer, der tager deres opsparede ferie midt i en ledighedsperiode får i ledighedsstatistikken afbrudt deres ledighedsperiode med op til 5 uger. I *internationale sammenligninger* betyder dette en vis undervurdering af ledighedens varighed og dermed af langtidsledigheden i Danmark. For at kunne vurdere det reelle omfang af dansk langtidsledighed offentliggøres antallet af personer berørt af ledighed fordelt på ledighedsgrader årligt. Her anvendes antallet af personer med en ledighedsgrad større end 0,8, uafhængigt af eventuelle afbrydelser fra ledigheden, som estimat for antallet af langtidsledige.

Definitorisk afgrænsning af de ledige

Personer, der hverken er berettiget til arbejdsløshedsdagpenge eller kontanthjælp vil generelt set ikke indgå i ledighedsstatistikken, uanset om de bliver registreret ved Arbejdsformidlingen eller ej.

6. Internationale regler for arbejdsløshedsstatistik

ILO-regler for opgørelse af ledighed

Danmarks Statistiks opgørelse af den registrerede ledighed følger så vidt muligt FN's internationale arbejdsorganisation (ILO)'s regler for opgørelse af ledighed. ILO har således fastlagt tre krav, der alle skal være opfyldt for, at en person bliver defineret som værende arbejdsløs:

1. Personen skal være uden arbejde.
2. Personen skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet.
3. Personen skal være aktivt arbejdssøgende.

Ledighedsbegrebet i nærværende statistik er opgjort i bedst mulige overensstemmelse med ovenstående kriterier. Tekniske og administrative forhold nødvendiggør dog en vis operationel afgrænsning af begrebet. Den væsentligste afvigelse fra ILO-reglerne er, at Danmarks Statistik opgør ledigheden på basis af en persons samlede ledighedsvolumen i en uge (dvs. antal ledige timer), hvor ILO-reglerne foreskriver, at opgørelsen skal ske på grundlag af fuldt ledige dage i ugen eller en fuldt ledig uge, idet der er valgfrihed mellem dag eller uge som referenceperiode.

Afvigelsen skyldes, at ledighedsstatistikken i Danmark bygger på dagpengekortene, hvor dagpengene beregnes på baggrund af antallet af ledige timer i ugen, uafhængigt af hvordan disse er fordelt på de enkelte dage. Dette betyder også, at personer på feriedagpenge og deltidsbeskæftigede som er berettigede til supplerende dagpenge, er medregnet i den danske ledighedsstatistik med en vægt svarende til deres "ledighedsgrad".

Personer, der deltager i arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger mere end 18,5 timer ugentligt vil som hovedregel *ikke* indgå i ledighedsstatistikken, men derimod i AMFORA-statistikken. Det medfører, at personer i jobtræning eller anden aktivering samt personer på børnepasnings-, uddannelses- og sabbatorlov fraregnes i ledighedsstatistikken. Personer, der modtager efterløn eller overgangsydelser indgår heller ikke i ledighedsstatistikken.

7. Sammenhængen til andre statistikker i Danmarks Statistik

I forbindelse med ledighedsstatistikken offentliggøres samtidig nogle foreløbige tal for antallet af personer på orlov, efterløn, overgangsydelser eller i aktivering jf. f.eks. "*Arbejdsløsheden januar 2001*", tabel 2. Det bør dog bemærkes, at den kommunale del af aktiveringen ikke indgår i ovennævnte aktiveringstal, men derimod udelukkende i den kvartalsvise AMFORA-statistik, jf. nedenstående afsnit.

De arbejdsmarkeds- politiske foranstaltninger (AMFORA).

Danmarks Statistik opgør (kvartalsvist) samtlige personer i arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger i AMFORA-statistikken. Statistikken omfatter fleks-/skånejob, støttet beskæftigelse, integrationsuddannelse, orlovs-, uddannelses-, og tilbagetrækningsforanstaltninger for alle personer, der er dagpenge- eller kontanthjælpsberettigede eller under uddannelse med voksenuddannelsesstøtte. AMFORA-statistikens tal for det gennemsnitlige antal deltagere er et volumenmål, der opgørelsesmæssigt er sammenligneligt med ledighedsstatistikens *gennemsnitlige antal ledige*.

Målet er at AMFORA-statistikken og ledighedsstatistikken skal udgøre to komplementære størrelser, således at ingen personer kan optræde i begge statistikker i samme periode. For nærværende er indberetningsreglerne dog således udformet, at mindre overlap blandt de to statistikker er uundgåelige. På trods af disse overlap kan man, ved at sammenholde de to statistikker, opnå et samlet overblik over udviklingen i antallet af personer, der er *ude af ordinær beskæftigelse*. Dette "summeriske" begreb må omvendt forventes at overvurdere "den reelle ledighed", hvilket skyldes at AMFORA-statistikken omfatter alle personer på orlov, aktivering og uddannelse, der overgik fra beskæftigelse til en af disse arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger. Tilsvarende indgår personer, der kan forventes at gå fra aktivering til beskæftigelse.

Om personerne i AMFORA ville have været i beskæftigelse eller ville have været ledige, hvis de ikke deltog i én af de arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger er med andre ord umuligt at afgøre med sikkerhed.

Dagpengeregistret (DUR)

Statistik om udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge til forsikrede arbejdsløse, offentliggøres månedligt og opgøres på basis af a-kassernes indberetninger til Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens dagpengeudbetalingsregister (DUR). Danmarks Statistik laver opgørelser over såvel udbetalinger som antallet af dagpengemodtagere, kompensationsgrader, dagpengesatser og ledighedsårsager. Sammen med de månedlige statistikker udkommer der hver måned en statistik over det seneste år, afsluttende med den aktuelle måned. Den månedlige DUR-statistik offentliggøres typisk 1 uge efter den heromtalte arbejdsløshedsstatistik for samme måned.

Befolkningens arbejdsløshed

Danmarks Statistiks årlige efterretning: "*Befolkningens arbejdsløshed*", opgøres pr. 1. januar i året. Denne statistik indeholder arbejdsløshedstal fra CRAM kombineret med oplysninger om befolkningens sammensætning den sidste uge af november det foregående år, stammende fra RAS. *Befolkningens arbejdsløshed* bliver hermed mere detaljeret, men samtidig mindre aktuel, end den heromtalte "*Arbejdsløshedsstatistik*".

Arbejdskraft- undersøgelserne (AKU)

I henhold til en EU-forordning udfører medlemslandene i EU, efter fælles regler inden for rammerne af ILO, en arbejdskraftundersøgelse (AKU) baseret på stikprøver og interviews i 2. kvartal i året. Statistikken har til formål at give mulighed for sammenligning af ledigheden landene imellem på et ensartet grundlag. Danmarks Statistik gennemfører en sådan undersøgelse for hvert af årets kvartaler. I Danmark omfatter stikprøven 15.000 personer i hvert kvartal. For at en person betragtes som ledig i AKU, skal personen opfylde følgende betingelser:

1. Være fuldt ledig i referenceugen.
2. Have været arbejdssøgende inden for de seneste 4 uger.
3. Være i stand til at påbegynde et arbejde inden for 2 uger.

I princippet omfatter arbejdskraftundersøgelsen, i modsætningen til CRAM, hele arbejdsmarkedet, herunder en gruppe af ikke-forsikrede personer (f.eks. studerende), der opfylder de tre ovenstående betingelser, men som af administrative grunde ikke

er registreret i CRAM. Omvendt registreres personer på feriedagpenge og personer der er delvist ledige i ugen i CRAM, hvorfor det samlede antal af ledige opgjort i samme periode, historisk set, har ligget lavere i arbejdskraftundersøgelserne (AKU) end i arbejdsløshedsstatistikken (CRAM).

EU's harmoniserede månedlige opgørelser

EU's statistiske kontor, Eurostat, offentliggør hver måned EU-harmoniserede ledighedstal for samtlige EU-lande. Niveauet for disse ledighedstal er baseret på AKU-tal, hvilket typisk medfører lavere harmoniserede tal end de tilsvarende tal fra Danmarks Statistik, der alene baseres på de CRAM-registrerede opgørelser. Mere konkret stammer arbejdsløshedstallene fra Eurostat fra arbejdskraftundersøgelsen fra 2. kvartal i årene, fremskrevet med den månedlige udvikling i de nationale arbejdsløshedsserier (CRAM i Dk), i tiden fra seneste arbejdskraftundersøgelse til den aktuelle måned. Fremskrivningen foretages særskilt for fire grupper af ledige, opdelt efter køn og efter om personerne er under- eller over 25 år.

Endvidere beregner Eurostat harmoniserede *sæsonkorrigerede* arbejdsløshedsprocenter. Ved denne sæsonkorrigering anvendes U.S. Bureau of the census's multiplikative version af X-11 metoden.

8. Offentliggørelse af arbejdsløshedsstatistikken

Når Danmarks Statistik har modtaget de månedlige dataudtræk fra CRAM, fejlsøges materialet, og månedsstatistikken udarbejdes til offentliggørelse en uge senere, dels i *Nyt fra Danmarks Statistik* og dels mere detaljeret i indeværende serie. Den kvartalsvise statistik udarbejdes på grundlag af samme CRAM-udtræk, som benyttes til månedsstatistikken for sidste måned i kvartalet. Kvartalsstatistikken offentliggøres i år 2001, i indeværende serie sammen med månedstallene for hhv. marts, juni, september og december måned. Ledighedsstatistikken for året 2001 offentliggøres særskilt den 31. januar 2002.

Samtidig med offentliggørelse af hovedresultaterne i *Nyt fra Danmarks Statistik* samt i indeværende serie kl. 9.30 på offentliggørelsesdagen, opdateres mere detaljeret statistik (gratis) i Danmarks Statistikbank på www.statistikbanken.dk.

Der udarbejdes årligt (primo november) en tidsplan for offentliggørelse af arbejdsløshedsstatistikken i det kommende år. Tidsplanen udsendes til arbejdsmarkedsjournalister m.fl. og kan i øvrigt rekvireres ved henvendelse på tlf. 39 17 30 45, jep@dst.dk.

Henvendelse vedr. metode

Mikkel Zimmermann, tlf. 39 17 30 43, mzi@dst.dk

En tilsvarende gennemgang af metode og definitioner er senest offentliggjort i indeværende serie 2000:10.